

"Samodzielność - Aktywność - Mobilność!"

„Samodzielność - Aktywność - Mobilność!” (S-A-M!), to pakiet programów, którego adresatami są osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Mobilność osób z niepełnosprawnością

Celem Programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności społecznej lub zawodowej poprzez zapewnienie dostępu do korzystania z samochodu osobowego. Beneficjentem Programu może być osoba z niepełnosprawnością, która spełnia następujące warunki:

1. jest osobą, która nie może poruszać się bez użycia wózka inwalidzkiego i legitymuje się ważnym:
 - a. orzeczeniem o niepełnosprawności ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji albo
 - b. orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem traktowanym na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
2. oświadczy, że nie dokona zbycia pojazdu dofinansowanego ze środków Programu, przez okres co najmniej 60 miesięcy od dnia otrzymania dofinansowania;
3. nie została umieszczona w domu pomocy społecznej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym, placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, o której mowa w przepisach o pomocy społecznej, zakładzie karnym, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym albo schronisku dla nieletnich.

Dofinansowanie w ramach programu dotyczy części kosztów zakupu dostosowanego samochodu osobowego (nie starszego niż sześćioletni, sprzedawanego przez wyspecjalizowaną firmę i posiadającego co najmniej roczną gwarancję), przy czym samochód, którego zakup dofinansowano ze środków Programu:

1. w przypadku dostosowanych samochodów osobowych do potrzeb kierowcy poruszającego się na wózku inwalidzkim – musi umożliwić zajęcie miejsca kierowcy oraz możliwość samodzielnego prowadzenia pojazdu bez konieczności przesiadania się z wózka inwalidzkiego na fotel kierowcy. Wprowadzone dostosowania muszą mieć charakter indywidualny, uwzględniający możliwości beneficjenta;
2. w przypadku dostosowanych samochodów osobowych do potrzeb pasażera poruszającego się na wózku inwalidzkim – musi umożliwić podróż osoby z niepełnosprawnością na wózku inwalidzkim bez konieczności przesiadania się z wózka inwalidzkiego na fotel pasażera.

Zakup dostosowanego samochodu osobowego będzie dofinansowywany w następujący sposób:

dla samochodów dostosowanych do ich prowadzenia przez osobę niepełnosprawną a. do kwoty 150.000,00 zł - 80% ceny, b. nadwyżka ponad kwotę 150.000,00 zł do kwoty 250.000,00 zł - 50%, c. nadwyżka ponad kwotę 250.000,00 zł do kwoty 300.000,00 zł - 30%, d. nadwyżka ponad kwotę 300.000,00 zł - 0%;

dla samochodów dostosowanych do podróży osoby z niepełnosprawnością jako pasażera: a. do kwoty 130.000,00 zł - 85% ceny, b. nadwyżka ponad kwotę 130.000,00 zł do kwoty 200.000,00 zł - 50%, c. nadwyżka ponad kwotę 200.000,00 zł do kwoty 230.000,00 zł - 30%, d. nadwyżka ponad kwotę 230.000,00 zł - 0%.

Wysokość środków finansowych PFRON na realizację programu ustalana jest corocznie w planie finansowym PFRON W każdym roku realizacji Programu przeprowadzane są dwie tury naboru wniosków:

1. tura pierwsza: od pierwszego dnia roboczego po ostatnim dniu lutego tego roku od godziny 10:00 do 31 marca tego roku do godziny 23:59,
2. tura druga: od pierwszego dnia roboczego po ostatnim dniu lipca tego roku od godziny 10:00 do 31 sierpnia tego roku do godziny 23:59.

Zarząd PFRON ogłasza, przed rozpoczęciem naboru w danej turze, wysokość środków do rozdysponowania w tej turze oraz ich podział na poszczególne oddziały PFRON. Wprowadzono nowe zasady rozpatrywania wniosków polegające na tym, że po upływie terminu składania wniosków w danej turze naboru wniosków, w każdym oddziale PFRON tworzy się listę rankingową złożonych wniosków, ułożoną według sumy liczby punktów za spełnianie poszczególnych kryteriów. Kryteria punktowe są następujące:

1. osoby niepełnosprawne w wieku do 65 roku życia - 1 punkt;
2. osoby niepełnosprawne w wieku od 4 roku życia - 1 punkt;
3. we wspólnym gospodarstwie domowym są co najmniej dwie osoby niepełnosprawne spełniające warunki udziału w programie, a samochód zostanie dostosowany do ich wspólnego podróżowania - 1 punkt.

Jeden punkt uzyskają także osoby w wieku powyżej 65 roku życia, jeżeli są aktywne zawodowo i złożą oświadczenie, że są zatrudnione na okres nie krótszy niż 12 miesięcy, a zatrudnienie rozpoczęło się, co najmniej na sześć miesięcy przed złożeniem wniosku oraz że w tym okresie nie przebywały na urlopie bezpłatnym. Analogiczne oświadczenie złożą także osoby prowadzące działalność gospodarczą. W przypadku gdy więcej niż jeden wniosek uzyska taką samą liczbę punktów wnioski z taką samą liczbą punktów szereguje się na liście rankingowej według kolejności złożenia wniosków. Dofinansowanie przyznawane jest, po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku, według kolejności z listy rankingowej do wyczerpania puli środków będącej w dyspozycji danego oddziału PFRON. Więcej szczegółów [na stronie PFRON](#).

Dostępne mieszkanie

Celem Programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych. Beneficjentem Programu może być osoba z niepełnosprawnością, która spełnia warunki:

1. posiada orzeczenie o niepełnosprawności (w przypadku dzieci poniżej 16 roku życia) lub orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającej poruszanie się bez użycia wózka;
2. złoży oświadczenie, wraz z dokumentacją fotograficzną, o barierach architektonicznych w mieszkaniu i/lub w budynku, uniemożliwiających samodzielne wyjście na zewnątrz na poziom zero;
3. złoży oświadczenie o dysponowaniu tytułem prawnym do lokalu na mocy prawa własności lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu;

4. w momencie składania wniosku nie ukończyła 65 roku życia.

W przypadku, gdy wniosek dotyczy osoby małoletniej lub ubezwłasnowolnionej, wniosek składa jej opiekun prawny. W takim przypadku do wniosku dołącza się oświadczenie o zamieszkiwaniu w lokalu wspólnie osoby z niepełnosprawnością oraz opiekuna prawnego. Dofinansowanie w ramach Programu dotyczy dopłaty do zakupu mieszkania pozbawionego barier architektonicznych, znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem. Wysokość dofinansowania stanowi różnicę pomiędzy ceną mieszkania nabywanego i sprzedawanego, nie może być jednak większa niż równowartość iloczynu 15 m² i wartości średniego wskaźnika przeliczeniowego kosztu odtworzenia 1 m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych, ogłaszanej przez Bank Gospodarstwa Krajowego w programie „Mieszkanie na Start” na dany kwartał, w którym nabywane jest mieszkanie, obowiązującej dla lokalizacji mieszkania nabywanego. Program jest realizowany przez samorząd powiatowy, który przyjmie zaproszenie PFRON do realizacji Programu. Nabór wniosków prowadzony jest w trybie ciągłym. W przypadku, gdy samorząd powiatowy nie przystąpi do realizacji Programu, dopuszcza się możliwość zawarcia umowy w sprawie realizacji Programu na rzecz beneficjentów z terenu działania tego samorządu, z innym samorządem powiatowym. Więcej szczegółów [na stronie PFRON](#).

Mieszkanie dla absolwenta

Celem Programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta i polega na dofinansowaniu wynajęcia lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego. Beneficjentem może być osoba z niepełnosprawnością, która spełnia warunki:

1. posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu, także w stopniu umiarkowanym lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu również na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności;
2. posiada status absolwenta szkoły podstawowej, ponadpodstawowej (wszystkich typów szkół) lub szkoły wyższej, uzyskany w okresie 36 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku lub opuszcza rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą, [lub opuszcza warsztat terapii zajęciowej \(WTZ\)](#);
3. posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
4. złoży oświadczenie, że nie jest właścicielem mieszkania ani nie przysługuje mu spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego w miejscowości realizowania aktywności zawodowej;
5. złoży oświadczenie o poszukiwaniu zatrudnienia lub o podjętym zatrudnieniu.

Dofinansowanie jest udzielane maksymalnie na okres **60** miesięcy, dotyczy wszystkich kosztów wymienionych w umowie najmu ponoszonych przez beneficjenta, i wynosi:

1. od 1 do 24 miesiąca – 100% kosztów najmu, nie więcej jednak niż 100% miesięcznej wysokości maksymalnej kwoty dofinansowania dla danej lokalizacji wynajmowanego mieszkania;
2. od 25 do 42 miesiąca – 70% kosztów najmu, nie więcej jednak niż 70% miesięcznej wysokości maksymalnej kwoty dofinansowania dla danej lokalizacji wynajmowanego mieszkania;
3. od 43 do 60 miesiąca – 40% kosztów najmu, nie więcej jednak niż 40% miesięcznej wysokości maksymalnej kwoty dofinansowania dla danej lokalizacji wynajmowanego mieszkania.

Maksymalna wysokość dofinansowania miesięcznego kosztu wynajęcia lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta zależy od lokalizacji przedmiotu dofinansowania (miasto wojewódzkie, gminy sąsiadujące bezpośrednio z miastem wojewódzkim, pozostałe gminy w danym województwie), aktualnej wartości średnich wskaźników przeliczeniowych kosztu odtworzenia 1 m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych obowiązującej na poszczególnych poziomach terytorialnych oraz od sposobu poruszania się beneficjenta (zróżnicowanie dla osób poruszających się przy pomocy wózka inwalidzkiego oraz pozostałych osób). Program jest

realizowany przez samorząd powiatowy, który przyjmie zaproszenie PFRON do realizacji Programu. Nabór wniosków prowadzony jest w trybie ciągłym. Więcej szczegółów [na stronie PFRON](#).

-